

NAŠA SLOGA

POUČNI, GOSPODARSKI I POLITIČNI LIST.

„Slogom rastu male stvari, a nezloga sve pokrvari“ Nar. Posl.

Pređplata u poštarinomu stoji 2 for., a seljaka samo 1 for. za cijelu godinu. Naznačeno 1 for., a seljaka 50 novč. za pol godinu. Izvan Carovine više poštarina. Čitlje se najje najmanje 8 seljaka te su voljni, da im list šaljeju svim ukupno pod jednim zarotom i imenom, davat ćemo za 70 novč. na godinu svakomu. Novci se šalju kroz poštarinu. Naznačeno, imo, prošlo i najbliže Postu valja jasno označiti. Komu List nedođe na vrijeme, neka to jasno odpravnitvu u otvorenu pismu, za koje se neplaća nikakva poštarina, napisar izvana Reklamacija. Tko List prima i drži, ako je poštom, to ga i plaća.

Izlazi svaki 1. i 16. dan mjeseca.

UREDNIČTVO I ODPRAVNIČTVO

nalazo se

Tipografa Figli di G. Amati, via della Zonta, N. 7.

Pisma se šalju platjeno poštarinu. Vestri, dopisi i drugi apisi štampaju se li u cijelosti ili u jeratku, namo prama svojoj vrijednosti i ameru oroga Liva. Ne-podpisani se dopisi neupotrebljavu. Osobna napadanja i čisto sukromno stvari neozalaze mjesta u ovom Listu. Priobčena se pisma izkaju po 6 novč. svaki redak. Oglasi od 8 redakah stoje 60 novč., a svaki redak svrhu 6 novčeah; li u slučaju opozvanja po što se pogodno oglašnik i odpravnitvo. Dopisi se novradaju, Ured-nitvo i odpravnitvo, osim izvanrednih slučajevah, nedopisuju, nego putem svoje Listnice.

NAŠE OBČINE.

Temelj i podloga svakoj državi jesu občine. One nisu od države stvorene, već ju one sačinjavaju. Občina je posrednica između pojedinca i države te ima većinom za zadaću kulturne i ekonomične odnose pojedinoga kraja, koji odnosi su opet na uzko škopčani sa privatnim interesima. Občinu također smatramo kako osobu, može kupiti i prodati, imati i posjedovati. Občina ima svoje pravo, svoje imanje i posebni djelokrug. Zašto nebi ovdje uživala svoju slobodu i zašto nebi svoje stvari samostalno upravljala? Svaka svjestna občina izabira svoje najrazboritije muževe u zastupstvo, a država si pridržuje pravo nadzora. Taj nadzor sastoji se glavno u tom, da se imetak u interesu občine uzdrži i da se isti imetak zlo neupotrebi. U prenesenom djelokrugu i u poslih, koje ima občina obavljati za državu, imade država više upliva; ali u nutrojem dijelu občine je občina ograničena samo nadzorom viših oblasti. Ali dogodio se kod nas kako se negdje uredovna osoba umješala i u one stvari, koje jedino pripadaju obćini, pak nastao konflikt. Bez velikoga procesa zastupstvo bi razpušteno. Iznesli smo na vidjelo, kako je občina bila u pravu, ali nas se nije slušalo.

Pravica i pravo mora pobijediti! Tako se je sbilo. Občina Kastavska izabrata je opat jednoglasno sve razpuštene zastupnike osim trojice, koji su se dali zavesti. U takvom narodu bolja

nam je budućnost! „Et si fractus illabatur orbis, impavidum ferient ruinae.“ Budi nam dozvoljena sledeća prispodoba. Negdje od godine 1820—1830 htjede francuzki kralj Karlo X., da njegove naredbe budu kao zakoni. Francezki narodni sabor se je tomu sa svim pravom protivio, kralj razpusti sabor a narod opet izbere iste zastupnike. Karlo X. morao je doskora zatim pustiti kraljestvo i Francuzku. Pred dve godine učinio je to isto bivši predsjednik republike Mac-Mahon, ali narod postavi opet povjerenje u bivše zastupnike, a Mac-Mahon morade odstupiti. Oprostite ee nam se, kad smo uzeli veliku državu i malenu občinu u prispodobu, ali to samo u toliko, da se vidi kako je krivac uvijek kralj od onoga, koji je u pravu!

Pitamo, jeli je tako u malom kod nas? Zalibože nije! Znak, da se kod nas mnogo neobazire na narod i njegove želje!

Naša je valjala!

O Kastvu. Zastupstvo, koje je stopran 22. julya 1879 započelo svoje djelovanje te hoteć prvi važni korak istom ovršiti, poslije ne cijelih pet mjeseci, odkad je izabrano, prestalo je živiti 15. decembra ali se čvrsto nadamo samo na kratku dobu, jer ee još ito u našem sjuju uzkrantiti. Ovakvo se čita u 1. broju našega lista ove godine. Nismo se prevarili poznavajuć odnose i ljude. Uvredjen narod nepromišljenim postup-

kom jednoglasno uložio je opet svoje povjerenje u razpuštene zastupnike. Na eklatantni način nemože ni pojedinac, ni občina odsuditi postupak pojedinih osobah, što bi željenoga čovjeka moralno ubilo! Kastavcem svaka čast. Pokazali ste svijetu naš hrvatski značaj, stovati vas mora i tudjinac.

Mi smo se borili za pravo občine kastavske, jer želimo da proevate. Pokazajmo, kako se s našimi obćinama u obćin postupa, jer nam je sveta dužnost zauzeti se za pravo našega naroda bilo u privatnom bilo u javnom životu.

Htjelo se bivšemu kastavskom zastupstvu narintu skoro silom činovnike, ono se je tomu protivilo. Isti e. k. kapetan predstavljao zastupstvu bivšega Garibaldinea kao komesara sl. junte, da možda tim imponira zastupstvu. Ali uzalud, nije nitko vjerovao, jer nije bilo ništa istinito! Htjelo se strašiti sa zandari, prouzročile se nemirne sjednice, da se nalje uzroka razpustu. Pretrpili smo i to. Razpušteni zastupnici potuzili se kod svojih pokrajinskih zastupnikah, a ovi kod sl. junte: ova je bila puna liepih riječi, svako je bio kriv samo ne ona — učinila nije ništa, da se zlu doskobi.

Obćinski zastupnici potuzili su se ponovično kod vis. naučestničtva, ni odgovora dobili nisu.

Znali su ipak, da ima i još viših oblasti. Izjadali su svoje nevolje kod vis. ministarstva za nutarnje poslove. Napisali su u hrvatskom jeziku spomenicu i poslali ju u Beč. Tu se je obazrielo na pravedne pritužbe obćinarah kastavskih.

Malo zatim dignula je sl. junta sa likvidatorske službe g. Kudara i primjetila, da nije bio komesar odkad je došao prvi put u Kastav g. Simzig. Ta primjetba je svakako čudnovata, jer je poznato, da je g. Kuder sa sl. juntom službeno, kao „delegato giuntale“ dopisivao i da je sl. junta njemu kao takvom pisala!

Upravitelji kao osobe nesposobni za upravljati obćinom odrekose se a vlada odposla u Kastav g. Simziga.

G. Simzig upoznav odnose u Kastvu bio prisiljen priznati, da su Kastavci kod svega toga nevinii a krivnja da ide na druge. Pozvao Kudara na odgovornost za tjeke stvari u obćin uredu. Ovaj pako rekav da ee drugi dan doći, odjurio je jutro dan željeznice morzev na postaji niti cedulje. Tako je nepo taj štćenik naših oblasti! G. Simzig ponasao se je ovaj put kako valja, jedino je svoju službu vršio.

Izbori su posve mirno prošli. Glasovao je veliki broj obćinarah.

Izabrano je svih dvadeset i sedam razpuštenih zastupnikah jednoglasno, a isto tako trojica drugih mjesto onih, o kojih sudi puk, da nisu pravo radili.

Nije dakle bio jedan ili dva nezadovoljan, nezadovoljan je bio cijeli puk kastavski. Jedan se je čuo glas: razpušteni su zastupnici radili pravo, zakonito i pošteno, oni nas moraju uz drugu troju i opet zastupati.

Naša je valjala!

Morala je valjati. Pravo može biti lipno potlačeno ali pobjeda je njegova. Bdećim pravu!

HRVATSKE NARODNE PJESME IZ ISTRE.

CCL.

Košljun. *)

(Ia Panta, priobčio M. Orčić)

Jadri! sam Talijn
Do Livorne grada,
Španju, Ingilteru
Do malteških strana.
Bil sam va iztoku
V lipoti od svita,
Odi se porodila
Ružica od svita.
Nisam mogal vidit
Takove lipote,
Koja se nabodi
Posred Europe.

Varied morakog zatona bieli se obćine ko-
na kojem je samostan otarah Franjevcah
ga je gledati obračena šumom i šikarjem,
u godimice svraća nebrojeno stranarah iz
stranah, da vide ta krasota boje naravi
nadvojroda austr. Makalimilijan. Meksikan
je, da ga pohodi. Otkada je samostan na
očiju, nećna se točno, ali Otrem Franjevaca
knez Ivan Frankopan kod 1448. za Pape
I. Znamenito je kod fratarah otog samostana.
stanjerno gostoljubivi, te se njihove gosti-
nemogu dosta nabaviti ni tmljaci ni
*) postanju otog otčica obćini sledieća
satajuj punitarski saaljev, bio u starodavno
*) i vinogradni, svojih troje braće. Jednoga
sljepca, varakala, drugu dvojica na svaki
*) on ih prokle ričimti: Budite prokleti od
*) protivitvra se vata polje u more, a moja
*) i tako nastade Košljun.

Pisat oću listak
Trstau bielomu,
Da me on dopusti
V Pantu bielomu,
Zelal bih pohodit.
Onu drugu goru *)
Koja se nahodi
Na onomu *) moru
Svetoga Antona *)
Kastel bi sagrajen.
Od voga naroda
On mi je pohvaljen.
Na prvi Augusta *)
Onu mi je dika,
Dan svetoga Antona
Božjeg spovidnika
Pu onom školjku
Čemo se šetati.
Ondi čemo gribe
Naše razmišljati.
Ako teplo bude

*) Hottreit Košljun za daleka čim ti se u otinu
kao ploveći čimovati breg
*) U morskoj punitarskoj dragi
*) Monastir i lepa crkva Preblatene Djeve
Marje, u kojoj ima krasan velik štrvenik koji pred
stavlja raj i rajnice i pakao, bje postavio za li-
netička XIV pape
Dan 13 pape, na dan svetoga Antona Pad
obitkuje se u Košljunu otatak (blagdan) Toga dana
krme auzo nadvojroda svitva li vito stranah otoka i
iz samog Ureca i Vinodola
*) Dan 1 Kolovozu vrti se na tom otoku
) Prokleenje kamo dođati bogoljubni Arki pok

Čemo spovitati,
Mali i veliki
Ondi oće priti
I skupa, zajedno
Boga ee moliti
Ali ota draga
Srećna mora biti,
Zeleni garoful
Na sredi junta
Videć onu goru
Na onomu moru,
kano i fregadu
Judreć po moru.
Zelenu joj julra
kano i jolrice,
Na ujoj mi prebiva
Bila golubira
Ore tipe drage
Na smih je gledati.
Ovih malih školje
Nad morem plivati
Veseli se, Punte,
Nad morem kitiće,
Odi ovog otoka
Najljipša rotice!

CCLII

Kastavke.

Kastavke su lepe, Čelo jim se kruti
Ko letne rotice, Nad dve obrvice

Kad ti one dođu Ni za moć verovat
Do gradskih fortice *) U tom malom mestu,
Privegat biš, dušo, Takih vltah ima
Da su ti pitice, ko u svod Budina,
A kad one dođu, Od svih okolica,
Da tvrđe stoniceah, Ljudi nasliškaju
Ondi ti ponedu, Tere popitkuju
Kraj krasnih lipicah, Od kud glasi ovi?
Pak ti zapovaju, Tu su glasi, dušo,
Da ki god jih čuje, Ke se nama ore
Od vesolja klice: S Kastavske fortice

Op. Ta je pjesma po svojoj prihati (pak
papa Andrije Marota-Jurjevića.)

CCLIII.

Sarjet djerovkam.

(Iz Moćenica)

Znaš ti, dušo, kad si moja bila?
Na krilu mi turaku kavu pila,
Kavu pila, širošne *) suze lila,
Suze lila teško urdivala,
Čadšuću drugu svetojčicu:
„O vi, djevo, nebudite lude,
Nedrite veru u junaku,
Zaš jo junak veran i neveran:

*) tvrđja obćine svana strahna a
*) skrušene *)

